

1956. OKTÓBER 23.

A község lakossága október 20-án ünnepelte meg az '56-os forradalom és szabadságharc 45. évfordulóját a művelődési házban, amelyen megtisztelt minket látogatásával Selmeczi Gabriella, választókerületünk országgyűlési képviselője is.

A megemlékezés kezdetén felcsendült a Himnusz az iskola idén létesült énekkarának tolmácsolásában, amelybe az ünnepségen résztvevők is bekapcsolódtak.

A nyolcadik osztályosok műsora felidézte e fényes nap történetét, amely az idők számára letűnt valóság, egy csodálatos emlékkép, míg a fiatalok számára csak a tananyagból megismert és szüleik, nagyszüleik elbeszéléseiből lefestett történelem. Ennek ellenére a szereplők átérezték október 23-a nagyszerűségét, és mély átéléssel, négy jelenetben elevenítették meg az eseményeket, amit Megyeriné Leszkovszki Katalin állított össze és tanított be számukra. A következő diákokat illeti dicséret: Albrecht Tamás, Gyurcsó I. Béla, Imre Dániel, Kiss Gergely, Kiss József, Kelemen Zsófia, Révész Nóra, Rózahegyi Máté, Somogyi Róbert, Váradi Gergő, Veszeli Tamás, Vida József, Vidinszky Gábor.

Az énekkar tisztán csengően szólalt meg – többször is – Radovics Méder Lili vezetésével. Köszönjük a szép műsort a betanító pedagógusoknak és a szereplőknek egyaránt!

Az iskolások megemlékezése után Selmeczi Gabriella méltatatta az ünnep jelentőségét.

**Hölgyeim, és Uraim!
Tisztelt Ünneplő Közönség!
Kedves Barátaim!**

„A legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért, és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt 20 esztendőben” – írta Albert Camus 1956-ban, a magyar forradalom leverése után. A Nobel-díjas francia író jól látta, hogy – s ezek megint az ő szavai – a nyugati közvélemény nagyon is erőtlenséges, és önző ahhoz, hogy igazságot szolgáltatson egy vértanú népeknek. Ezért azt kívánta, hogy a ma-

gyar ellenállás megmaradjon addig a pillanatig, amíg keleten az ellenforradalmi állam mindenütt összemlik ellentmondásainak súlya alatt.

És valóban: az '56-os forradalom és szabadságharc Magyarországon a fennálló rendszer elleni lázadás szimbólumává vált. Fiatal demokráciánk – melynek ma ünnepeljük tizenkettedik évfordulóját – nem született volna meg a 45 évvel ezelőtti októberi események, és annak áldozatai nélkül. Immár tizenkét esztendeje, hogy nem csak tudván tudjuk, de szabadon ki is mondhatjuk: 1956-ban győztünk. Miként 1848-ban is. Mindkét forradalom a magyar történelem legdicsőbb lapjaira írható, akkor is, ha Világosnál letettük a fegyvert, akkor is, ha '56 novemberében a túlerő kerekedett fölül.

Mint minden igazi forradalmat, ezt sem készítette elő senki. A nép megelégedve a hetedik éve tartó terrort, maga akart cselekedni. '56 hősei megmutatták az elnyomóknak és a világnak, hogy a nemzet egy és oszthatatlan. Ahogy Szabó Dezső írta: »Énük örvénylő mélységeibe tekintettek, s a közös születés, közös harc, és közös halál nagy egységében egymás szívére találtak«.

Nem véletlen, hogy az '56-os megtorlás féktelen terrorba csa-

pott. Nem véletlen, hogy szinte gyerekek nagykorúságát várták meg, hogy kivégezhessék őket. Mert a nemzet, az a nemzet, amelyről Berzsenyi, Kölcsey, Kossuth, Széchenyi, Deák, Ady és Móricz Zsigmond álmódott, a forradalmárok oldalán volt. És mindenki más, aki idegen fegyvert hívott saját népe ellen, nem az osztályharc hős figurája volt, hanem a nemzete eltiprója. Ezt kellett évtizedeken át elhazudni. Nemzedékeket neveltek ebben a szellemben, még a gondolatot és az emlékezést is megpróbálták gúzsba kötni. Az én nemzedékem először fojtott hangú családi beszélgetéseken, félig elhallgatott történetekből ismerhette meg a forradalom valódi történetét. Az emigráns nagynénik és nagybácsik, a segédmunkássá degradált diplomás családtagok és ismerősök létét, az emlékezés lovas rendőrök tiporta koszorúit az elhanyagolt temető parcellákban azonban nem lehetett letagadni. A fiatalok nem voltak megtéveszthetők.

Vannak, akik ma is szeretnék összemosni a tényeket, azt állítva, hogy annyi '56 van, ahányan azt megélték. Merő tévedés. '56 a nemzet jövőjéért vívott harc volt. És volt egy másik oldal, ahol azok álltak, akik a nemzetnek nem a független jövőt szánták.

Rózahegyi Máté és Somogyi Róbert

A polgárok akaratából az 1998. júliusban megalakult kormány magáénak vallja mindazon értékeket, amelyek érdekében a forradalom elindult 1956-ban. Ezek az értékek: a demokrácia, a többpártrendszer, az ország katonai és politikai függetlensége, a piacgazdaság, a sajtószabadság, a személyes szabadság és az emberi méltóság védelme. Ezekért az értékekért folyt a vér a pesti utcákon, ezekért bőrtönözték be és végezték ki nemzetünk legjobbjait szerte az országban. A mi feladatunk az, hogy kiteljesítsük mindazt, amit ők célul tűztek ki.

'56 lelki és erkölcsi üzenete számomra az, hogy a legreménytelenebb időkben is tudni kell a nehezebb utat választani, az igazság, a becsület, a tisztesség útját, melyen a nemzet célhoz ér.

A körülményekből úgy tetszik, ránk nem várnak oly nagy cselekedetek, mint forradalmár elődeinkre. A mi időnk inkább a kitartás ideje, hogy minden elérhető szándék ellenére tovább menjünk a polgári demokrácia útján, nemzeti létünkben megerősödjünk, és magyarként foglaljuk el helyünket az európai népek családjában. Kitartásunk felérhet azzal a reménnyel, hogy száz esztendő múltával utódaink ugyanitt állnak majd, egy virágzó országban hálás szívvel gondolnak '56 bátraira, magyarul mondanak ünnepi

Két háziasszony (Kelemen Zsófia és Révész Nóra)

beszédet, és biztonsággal tekintenek újabb ezer év elé.

Miénk az ország, a nemzet, és így is marad, ha valamennyien úgy akarjuk.

Köszönöm, hogy itt lehettem.

Az ünnepi beszédet követően az egybegyűlték égő gyertyákkal és fáklyákkal vonultak végig a Fő utcán a kopjafához, ahol a Szózat közös elénekzése után Selmeczi Gabriella és

dr. Gergely István koszorút helyezett el a forradalom áldozatainak emlékére. Az SZDSZ nevében Pécsi László és Nagy Ferenc, az MSZP nevében pedig Tóth István és Fodor István koszorúzott. A kopjafa lábánál fellobbanó gyertyák fényében róttuk le kegyeletünket a vértanúkért.

M. G.

Az énekkar Radovics Méder Lili tanárnővel

Selmeczi Gabriella emlékezik az októberi forradalomra

